

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۰۵/۳۱

محمد علم علم

دوه جمع دوه مساوي څلور!

د مذهبي عالمانو نړيوالې غونډې او پرېکړې د طالبانو د جگړې ايډيولوژيک اړخ ته سخت زيان اړولې شي. طالبانو د اندونيزيا په غونډه کې له دې کبله گډون ونه کړ چې هلته په دې ملامتېري چې د بهرنيو ځواکونو د حضور په پلمه ولى کورني ځواکونه او افغانان وژني او کورنۍ جگړه کوي او مخکې له مخکې د بهرنيو ځواکونو وتل ولي سولي ته شرط ږدي او د سولي مخه پرې نيسي.

که څه هم په نوموړې غونډه کې پاکستانو ملايانو وويل چې دوى د طالبانو استازي هم کوي او دغه غونډه بايد فتوا ور نه کړي چې په افغانستان کې جگړه حرامه او ناروا ده. که څه هم د دوى دغه کار سبب شو چې د غونډې د فتوا مخه ونيسي؛ خو بيا هم غونډې د افغانانو وژل د اسلامي اصولو او احکامو خلاف او ناروا کار وباله.

اوس دا دى يوه ورته غونډه په سعودي عربستان کې جوړېږي. د دې غونډې يوه ورځ به يې په جده کې او بله ورځ به يې مکه معظمه کې وي او د نورو موضوعاتو ترڅنگ د بحث ډېرى برخه به يې په افغانستان کې پر جگړې متمرکه وي.

په پام کې ده چې دې غونډې ته د طالبانو استازى هم راوبلل شي، خو گومان نه کېږي چې طالبان دې په دې غونډه کې هم گډون وکړي.

که څه هم اسلامي اصول او د پيغمبر ص کړنې دا په گوته کوي، که د جگړې متقابل اړخ د سولي غوښتنه وکړي، نو بايد ورسره سوله وشي. د حديبي سوله يې ښه بېلگه ده، چې پيغمبر ص هغه د مکې مشرکينو ته په ډېر امتياز ورکولو سره وکړه. که څه هم ډېرى مسلمانان د پيغمبر ص له دې هوکړې ناراضه شول او پخپل تاوان يې گڼله، خو په حقيقت کې همدغه هوکړه وه چې مسلمانانو ته يې د مکې د فتحې لار پرانسته او دغه فتح په واقعيت کې د اسلام د پراخېدو کلي وه، چې مسلمانانو ته يې په لاس ورکړه او مسلمانان يې تر انډلس او ايټاليې ورسول.

دغه ټولو څرگندونو ته په کتو، طالبان هېڅ حق، عذر او بهانه نه لري چې د سولي له پروسې او له سولي ځان په ډډه کړي. لکه پخواني جهادي تنظيمونه په دې برخه کې طالبان هم يوازې د بهرنيو ځواکونو حضور پلمه کوي، خو دغه حضور د شوروي ځواکونو له حضور سره توپير لري، ځکه دلته د افغان دولت، امريکې او ناټو ترمنځ او همداراز له يوشمېر نورو هېوادونو سره د ستراتيژيکي تړونونو په نوم رسمي هوکړې شته چې هر څه په کې هلته په صراحت سره ويل شوي دي. دغه تړونونه په متقابلې همکارۍ ولاړ دي او د تړون هر اړخ يې د فسخ کولو او يا هم تمديدولو حق لري.

دغو تړونونو ته په کتو، د طالبانو دا ادعا چې غونډې په هېواد کې د بهرنيو ځواکونو له حضور سره مخالف دي او تر هغه چې دوى حضور ولري له چا سره سوله نه کوي، کاملاً تبليغاتي متناقضه او بې موردې ده. لومړى دا چې د هوکړو له مخې د بهرنيو ځواکونو شتون او يا هم وتل يې په کومو شرايطو پورې نه دي تړل شوي او د متقابلو حکومتو په خوښې او اړتياوو پورې اړه لري. طالبان په دې خبره له بل هر چا ښه پوهېږي، خو له دې وضعيته لکه پخواني تنظيمونه افزاري گټه پورته کوي او په لوى لاس متقابل لورى ورته شرايطو ايښودو ته ننگوي او په دې سره خپل عمر ته د ادا مې ورکولو حيله او پلمه په لاس راوړي.

که تاسو وگورئ! له امريکې سره د ستراتيژيکي تړون پرېکړه يوازې د افغان حکومت کار نه و، بلکې دغه پرېکړه څو ځله جرگو او مشورو ته وړاندې شوه او وروسته لاسليک شوه، اوس طالبان نه شي کولای په دې پرېکړه يوازې افغان حکومت ملامته او په نښه کړي، په داسې حال کې چې طالبانو د خپلې جگړې او مخالفت اصلي موخه افغان حکومت گرځولى او هغه يې په نښه کړى دى.

خلک وينې چې طالبان په مياشتو مياشتو کې د يوه بهرني عسکر حتا پزه نه شي وينې کولای، خو هره ورځ په لسگونو افغان سرتېري په نښه کوي او همداراز تراوسه طالبانو چې په نښه کړي هېڅ يوه بهرنۍ ولسوالۍ يې نه ده په نښه کړې او هره ورځ د کور دننه په يوه نه يوه ولسوالۍ جگړه کوي او د دوى دغه کار سبب کېږي چې په لسگونو او سلگونو بې گناه افغانان ووژل شي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رايلولو مخکې په خبر و لولئ

له بل پلوه، طالبان افغان سرتېري په داسې حال کې واجب القتل بولي او جگړه ورسره کوي، چې په کراتو کراتو افغان حکومت کورنیو اورپکو او مخالفانو ته بې قید او شرطه د سولې وړاندیز کړی او دوی ویلي او په اساسي قانون کې راغلي د افغان امنیتي ځواکونو اصلي دنده له هېواد څخه دفاع، د قانون تنفیذ او د عامه نظم او امن ټینګول دي او له هېڅ افغان سره د جگړې اراده نه لري.

شاید ځینو ته پوښتنه پيدا شي چې بیا ولې د دوی له خوا طالبان تعقیبېږي او جگړه ورسره رامنځته کېږي، ځواب دا دی چې طالبان قانون ماتوونکي، د نظم او امن عامه گواښوونکي او د ولس د پرېکړو نه منونکي دي. دوی اساسي قانون چې د افغان ولس د رایو مظهر او د لویې جرګې پرېکړه ده نه مني، دولت او حکومت چې د خلکو په رایو راځي هغه هم نه مني او ورسره په دښمنۍ لگيا دي او په لوی لاس یې د دوی او نورو ملي ارزښتونو تباہ کولو ته ملا تړلي ده.

له بل پلوه، هېڅ داسې لاسوند نشته چې طالبان دې خپل ولسي مشروعیت پرې ثابت کړای شي، دوی نه د ریفرانډوم او نه د کومو ټاکنو له لارې راغلي، بلکې لومړی مخ پټي یوې سمیې ته د ټوپک په زور راځي او له یوشمېر ځنځیري او ناروا وژنو وروسته خلک وپروي او د زور له لارې خپل حاکمیت پرې تپي چې په بسکاره کراهت او شنیع عمل دی.

لنډه دا چې د طالبانو پرمخ ټولې لارې وازي دي، دوی کولای شي حکومت ته راشي، له امریکې سره ستراتیژیک تړون فسخ یا تمدید کړي، بهرني ځواکونه وساتي، یا یې وباسي، نو جگړې ته هېڅ اړتیا نه لري او د سولې لپاره د بهرنیو ځواکونو وتل او نور شرایط وضع کول مازې یوه بهانه او متقابل لوری ورته شرایطو وضع کولو ته ننګول، د حالاتو بن بحث ته راکاږل او پېچلي کول او په نهایت کې د جگړې ادامې ته د پلمې د لټولو په معنا دي.

که طالبان فکر کوي چې گوندې پخپلو دې کارونو سره افغان حکومت او یا خلک غولولی شي، باید وپوهېږي افغان ولس او افغان حکومت یوځل د ډاکټر نجیب الله د واکمنۍ پرمهال په دې پلمو غولېدلای بیا نه غولېږي.

پای